

INFINITI

chwalm
Szabó Zoltán Attila

jazz-fantasy
Gershwin szerelmei

---

versek
Szép napot!

**NAP
KUT**

A művészet: játék, létjáték.

Az író, költő szójátékos, szemlél, megvilágít, kifejez. Azonban tevékenysége csak akkor sikeres, ha jó stratégia, aki sosem téveszt, minden pillanata telitalálat. Ahhoz, hogy az általa kigondolt művészi megjelenítés sikerüljön, a legsűrűbb élettapasztalatot a legkönnyedebben kell megragadnia.

A szójáték itt élet-halál kérdése, és aki bravúros játékos, képes is erre – Szabó Zoltán Attila ilyen csapatjátékos, akivel öröm egy csapatban játszani. Ajánlom a kötetet mindazoknak, akik a legméltóbb játék részesei szeretnének lenni: az önfelfedezésé.

MISKE EMŐ

festő, illusztrátor, művésztanár

Szabó Zoltán Attila többféle képességgel megáldott ember. Élvezetes prózája és költészete mellett, még lapot is alapított, melyet azóta is lelkiismeretesen és színvonalasan szerkeszt.

LUKÁCS SÁNDOR

Kossuth-díjas színművész, költő

Életem egyik legfontosabb szerepe. Szabó Zoltán Attila drámája, belső monológjai, és az előadásban elhangzó Gershwin-muzsika egységes egészet alkotnak. Ahányszor csak eljátszhattam, mindig úgy éreztem, hogy a szerep által magam is megtisztulok.

BARABÁS KISS ZOLTÁN

színművész, forgatókönyvíró,
„Mr. Gershwin”

Schwalm Zoltán költészete egyrészt a nagyon gazdag magyar költői hagyomány továbbgondolása, az abból való építkezés, másrészt valami egészen különleges kívülállás, távolságtartás. Egy erős egyéniség gyönyörű, megmunkált verseket ír.

PETŐCZ ANDRÁS

író

Vártam már ezt a kötetet. Schwalm Zoltán (Szabó Zoltán Attila) évek óta foglalkoztat. Foglalkoztatja a gondolataimat. Szigorú, megalkuvást nem ismerő sorai, mintha a régi nagyoktól származnának. Szikár, sallangmentes, őszinte költészet. Mégsem csak az, mégsem csak olyan. Témái ízig-
vérig maiak, Schwalm (Sz.Z.A.) rendkívül korszerű: verselése, ritmusa, gondolatváltásai evidensen 21. századiak. Ritka találkozás. Várt kötet. Isten hozta!

Kálloy Molnár Péter

színművész, rendező, költő

Szabó Zoltán Attila a NyugatPlusz című lap kiadásával, tematikus színházi rendezéseivel, CD-re álmodott versválogatásaival és saját mives verseivel máris maradandót alkotott, és most végre önálló kötettel jelentkezik. A könyv Gershwin szerelmei című színdarabját és kb. negyven versét tartalmazza. Érdekes párosítás!

Agócs Sándor

Balassi-émlékkarddal kitüntetett
költő, író, kritikus

Külön köszönettel tartozom Édesanyámnak,
Gablini Gábornak, Dúzsi Tamásnak, Bíró Józsefnek, Oláh Yettinek,
Szondi Bencének.
(A szerző)

A könyvet Miske Emő művei illusztrálják.

A könyv az Infiniti Magyarország támogatásával jelent meg.

További támogatóink:

Fried Kastély Szálloda
és Étterem – Simontornya
Illés Pince – Erdőbénye

Szabó Zoltán Attila

Gershwin szerelmei
jazz-fantasy

Szép napot!
versek

© Szabó Zoltán Attila, 2017

Gershwin szerelmei

Szép napot!

© Képek: Miske Emő, 2017

Kérdés

Átjáró

Eső

Menedék

Erőterek

Maszk

Tiszai impresszió

Szabó Zoltán Attila

Gershwin szerelmei

jazz-fantasy

Szép napot!

versek

**NAP
KUT**

2017

Szereplők

GEORGE GERSHWIN, zeneszerző, géniusz
KAY SWIFT, zeneszerző, egykorvolt „tündérkirályné”
PAULETTE GODDARD, színésznő, egykorvolt „amazonkirálynő”
PUCK, manó, mókamester, a Heaven FM dj-je
A szellemvilág illusztrisai
Játszódik: a szellemvilágban, a másvilágon,
ahogy tetszik...

A színlap szerint

GEORGE GERSHWIN – Barabás Kiss Zoltán, Kiss Zoltán
KAY / PAULETTE – Fehér Adrienn
A ZONGORISTA – Fehér Gábor
PUCK – Szerednyey Béla

SZABÓ ZOLTÁN ATTILA alkotása

GERSHWIN SZERELMEI

szereplők **BARABÁS KISS ZOLTÁN & FEHÉR ADRIENN**

közreműködik **FEHÉR GÁBOR & VEÉR BERTALAN** rendező **MÁRKÓ ESZTER**

Fotó: Gergely Bea (Gourmet Vacsoraszínház)

Zenesínház
Music Theatre

Bárdossy György
KULTURÁLIS
SZALON

2014. november 20. | 19 óraker

1051 Bp., Zrínyi u. 5. • +36 1 235 5500 • info@dunapalota.hu • www.dunapalota.hu | Jegyár: 2500*3000 Ft

Prológus

A színpad üres. Egyetlen reflektorcsóva világítja meg a pódiumot. Idővel a fénycsóva a színpadtér különböző pontjait veszi célba, illetve „elkóborol” a színházi térben. Közben rádiórecsegés hallatszik. Mintha valahol valaki egy hullámsávot keresne. Egyszerre a zörejek megszűnnek. A reflektor fénye kialszik. Csak egy hang tölti be a teret.

Puck: Tisztelt Publikum! Kérjük, kapcsolják ki mobiltelefonjaikat, hogy könnyebben ráhangolódjanak egy másik frekvenciára, a kissé recsegős, s talán idejétmúlt, anyagtalan, testetlen, áttetsző, bár roppant szellemes túlvilági hullámsávra. Itt Puck, a manó. A mókamester. A Heaven FM legendás dj-je...

De tudják mit, odalebegek önök közé!

Hahó, kedves publikum, itt vagyok... Idefent. Most meg a takarásban... Most az erkélyen... Nem látnak? Mert nem figyelnek igazán.

Én átlátok a plafonon is. Látom az eget. Éppen most Harold Lloyd szuperhősnek öltözve repül felém. „Segítsek rajtad?” – kérdi. „Tudnál?” – kérdem. „Nem tudom, még nem próbáltam” – mondja. „Nem te vagy az Isten?” – kérdem, csak úgy viccből... „Nem tudom, de eljátszhatom, hogy én vagyok” – ezt feleli. „Köszönöm, nem kérek belőle. Én az igazit keresem!” – vallom meg neki. „Én is azt kerestem mindig – feleli. – Persze, ha én vagyok az igazi, akkor hiába. Ki fog engem megváltani?” – zengi és felnevet.

Letépi magáról a szuperjelmezt. Elhajítja. De nem meztelen. Az a ruha van rajta, amit a filmvászonon is viselt. Az egyik kezében valami dárdafélét látok. Vagy az egy óramutató? Igen, az! De mit mutat? Mégis, mennyi az idő? Halló, stúdió?

Az idő, itt a Földön, széleseben halad. Kíméletlenül menetel, akár egy dragonyos. Megfűzhetetlen. Meggyőzhetetlen. Ha kedve szottyan, ráncot húz a szemek kanyarjába, kusza hullámvonalakat a homlokra, az arcélre, a tarkóra. Az idő olyan, mint egy munkamániás avantgárd művész. A szabálytalant szabályosnak, a ferdét egyenesnek érzi. Megteheti, hogy karistoljon, véssen, fessen, rajzoljon. Hatalma, joga van ehhez. A halál és az élet egyaránt igényt tart szolgálataira, így azon sem morfondíroznak, mit érez az élő anyag, a korosodó emberbáb.

Az idő halad, és a maga szélvész tempója szerint csúfot űz belőlünk. Ám abban, amit tesz, mégis van ízlés, technika, gondolat, ráció. Az üzenet egyértelmű: élj úgy, hogy a ráncaid többé-kevésbé téged képviseljenek, azonosak legyenek veled. Élj úgy, hogy ne válj karikatúrává. Élj úgy, hogy a mosolyod mosoly legyen, a nevetésed nevetés, a könnyed pedig könny.

Még mindig nem látnak? Hahó, itt Puck! Önök a Heaven FM-et hallgatják. A top-lista élén: Gershwin... Hahó, itt Puck! De csitt, csak! Azt kérem önöktől, hogy:

*„E csekély, meddő mesét,
Mely csak álom, semmiség,
Nézze most el úri kegy,
Másson aztán jobban megy.”*

*Zongorista belép, meghajol. A zongora tetején gyertya. Meggyújtja.
Leül a hangszerhez.*

Zongorista: Ott voltam Gershwin temetésén. Ott volt egész New York.
A Mount Hope-ban volt a szertartás. Végig ömlött az eső.
Paulette-t nem láttam sehol. A Kék Rapszódia szólt.
Az Andante. *(játszani kezd)*

*George belép, leül egy asztalhoz. Az asztalon toll, kottapapír, kávéscsésze, üres
viszki üveg, két üres pohár. A Kék rapszódia kottáját nézegeti. Kay Swift is
megérkezik, izgatottnak tűnik, le-fel sétál a színpadon, majd odalép George-hoz, leül
az asztalához. Amikor a zenének vége, fölpattan székéről, s a zongorához rohan.
A gyertyát elfújja.*

1. jelenet

KAY: Te, ugye, mindig szerelmes voltál önmagadba?
GEORGE: Mondj valami újat. Ezt már George Levant elsütötte
a húszas években.
KAY: Mit mondhatnék? Hogy szeretlek? Hogy létezik feloldozás?
Hogy túlélhetjük a halálunkat is? Hogy létezik túlvilág, de
nincs olyan, hogy amerikai álom? Hogy az egész földi létünk
nem egyéb, mint egy keskeny lépcsőfok mennyből a mennybe?
Hogy az Újvilág volt az illúzió, s nem ez a valótlan, mégis létező,
pokoli nyugalmat árasztó nirvána, amiben ma élünk. Holtan.
GEORGE: Ez is csak álom. Lebegés ég és föld között. Semmi se valós.
Mindent csak elképzelünk. Vagy elképzelteti velünk mindezt egy
fölöttes lény, egy alien, egy isten, tudom is én kicsoda.
Egyébként, még mindig nem kaptam tőle sorszámot. Nem fogad.
Pont olyan, mint Mr. Gumble annak idején.
KAY: A cinizmusodat nem hagytad az Újvilágban!
GEORGE: Kevés dologhoz ragaszkodom úgy, mint a kettős látásomhoz.
Látni a földet és az eget egyszerre. Látni a valót
és az álomszerűt. Hinni Istenben, és megvetni őt. Meglesni
Amerikát, a fényeset, a harsányt, a világrengetőt, és a világtalant,
a kiégetett, a hitelektől gyötrődőt. Még szellemalakként se tudok
hinni az egyszerű válaszokban. Ti, nők, másképp működtek.
KAY: Ó, megszólalt a büszke férfi. A legendás. A hős amerikai. Akiről
teret neveztek el. Meg színházat az 51. utcában. A férfi, aki nem
érte be velem. Aki Chaplin nőjére pályázott. Aki elkalkulálta
magát. Akinek végül a zongora maradt. Te hazug!
(kirohan a színpadról)

ZENEI AJÁNLÁS: *George Gershwin: „Oh, lady, be good”*

GEORGE: Paulette, életem nagy tévedése! (*a közönség felé fordul, bizalmasan megállapítja:*) A mai napig kísért.

Paulette érkezik.

PAULETTE: Drága, most van egy kis időm. Charlie nyughatatlan szellem. Londonban bolyong. Újabban azzal szórakozik, hogy felül az óriáskerékre a Temze fölött, és a fejére teszi a kalapját. Ő, ugye, nem látszik, a kalapja viszont igen. A kalap a kis utazókapzsula tetején lebeg. A japán turisták meg azt fotózzák. Az angolok rá se hederítnék. Nekik természetes, hogy Chaplin hazajár.

GEORGE: (*felkiált*) Nem érdekel Chaplin!

PAULETTE: Még mindig haragszol rá? Megbékélhetnétek. Én sem vagyok már ugyanaz a nő.

GEORGE: Ön még mindig gyönyörű!

PAULETTE: Köszönöm. Tudod mit? Lebegjünk el megint Pestre! Azt mondtad, Siegmund Romberg, a Winter Garden revü slágergyárosa annyit, de annyit beszélt neked Szegedről és a Városligetről, hogy néhány viszki után magad is azt hitted, hogy ott vagy. Látod, a halálban ez a szép. Annyit utazhatsz, amennyit csak akarsz. Időben, térben...

GEORGE: Meztelenül és holtan.

PAULETTE: (*nevet*) Mezítláb a parkban, kedves George! Na, gyere! Bízd rám magad!

GEORGE: Hát, ebbe haltam én bele. A nagy bizalomba. A vak hitembe. A szerelemben. Egy illúzióba. Azt hittem, legyőzhetem Chaplint, a diktátort.

PAULETTE: Menjünk, osonjunk hát. Nézd csak, ott integet Puck!

2. jelenet

- ZONGORISTA: Emlékszem, amikor Gershwin, meghalt az amerikai rádióadók rendkívüli adásban közölték a hírt. „Az az ember, akinek szívében annyi dallam zengett, hogy saját vallomása szerint, egy évszázad is kevés lett volna hozzá, hogy valamennyit leírja, az az ember ma meghalt Hollywoodban. Harminckilenc évét élt” – így mondták be. Az apám rádióján hallottam a bejelentést. Gyerek voltam. Az étert később is gyakran fürkésztam. Csavargattam a rádió gombját. Zajokat, zörejeket hallottam, máskor meg a Kék rapszódíát. *(játssza...)* Mindig az volt az érzésem, hogy világvevő rádiónk földöntúli jeleket is vesz. *(sóhajt)* Gyerekként sok furcsa gondolata van az embernek... *(belefog a Szomorú vasárnapba)*
- GEORGE: Ez a zene, na, ez valami remek. Kár, hogy nem én írtam... *(kackiás bajuszt ragaszt; a hangját is megváltoztatva komédiázik):* Megismer? Előző életébe én hoztam el a tavaszt.
- PAULETTE: Zavarba hoz, kedves. De igen, emlékszem már. A Ligetben találkoztunk. Troht Stuver tűzijáték-bemutatóján.
- GEORGE: Nem, korábban ismerkedtünk össze. Mensen Ernst gyorsfutót csodáltuk. Ahogy elérte célját.
- PAULETTE: Ó, igen. És emlékszik a tűznyelő mágusra?
- GEORGE: Hogyne, drágám!
- PAULETTE: Hát Ön az, János?
- GEORGE: Igen, drága Paulette, akarom mondani: Eleonóra.
- PAULETTE: Megváltozott.
- GEORGE: Rég találkoztunk. Változunk, alakulunk, formálódunk. Más lett Budapest is.
- PAULETTE: Hiányzott.
- GEORGE: Ön is drága! Leginkább a kacaja. De el kell lebegnem megint. Ez a sorsom, mióta meghaltam.
- PAULETTE: Nehéz sors. Én nem kísértek. Hagyom, hogy engem kísértsenek.
- GEORGE: Mint az a nő Valdemár Psylander mozijában.
- PAULETTE: Úgy.
- GEORGE: Szeretném újra látni!
- PAULETTE: Találkozzunk a Royal Vio-ban!
- GEORGE: Drága, a Royal Vio a harmincas években csődbe ment.
- PAULETTE: Hogy szalad az idő!
- GEORGE: Szabadjon ajánlanom valami különlegeset. Retro-burger és kóla az állatkerttel szemben.
- PAULETTE: Magára bízom, én úgy is csak csipegetek... Utána egy séta a tónál?
- GEORGE: Inkább egy koncert valamelyik romkocsmában?

PAULETTE: Ne ízetlenkedjen a háborúval, kedves János!
GEORGE: Békeidőkben is szülehetnek romok.
PAULETTE: Hozzám nem illenek a kocsmák. Én úrinő vagyok.
GEORGE: Akkor hová menjünk, drága?
PAULETTE: A Gellért megvan még?
GEORGE: Hogyne.
PAULETTE: És a Royal?
GEORGE: Újra kinyitott.
PAULETTE: És a Vígadó?
GEORGE: Szébb, mint valaha.
PAULETTE: Hát a Zeneakadémia? Játszanak ott még zsenik?
GEORGE: Az interneten olvastam, hogy igen.
PAULETTE: Mi az az internet, George, akarom mondani: János?
GEORGE: Azt én sem tudom pontosan. De halottam már ezt-azt. Például, hogy klikk!
PAULETTE: Na de János, előbb vigyen el vacsorázni. Maga tényleg semmit sem változott.
GEORGE: Előző életébe is én hoztam el a tavaszt, angyalom!
PAULETTE: Zavarba hoz, János.
GEORGE: Klikk, Eleonóra. Klikk és enter!
(*nagyot nevetnek*)
GEORGE: Szeretek magával játszani. Maga nagy színész!
PAULETTE: Charlie is mindig rajongott a játékomért. És nem egyszer, a forgatások szüneteiben, amikor letette a sétatálcát, de a kalap még rajta maradt, belecsípett a fenekembe. Olyankor mindig rápirítottam, de csak annyira, hogy ne tartson a haragomtól, és legközelebb is megtegye... Lehet, hogy ez a különbség közted és Chaplin közt. Te túlságosan tiszteled a nőket, meg a hangjegyeket. Charlie művész és ösztönlény. Te pajkos vagy. Ő vásott.
GEORGE: Ha még mindig őt szereted, miért játszod velem azt, hogy pesti szellemek vagyunk?
PAULETTE: Mert szellemek vagyunk! Mert már bármit megtehetünk. A halál felszabadít. Játékos szellemek lettünk. Több álmot is megélünk, vagy mondjam, hogy végighalunk? Azt játsszuk most, amit az életünkben nem játszhattunk el. A halál mentsvár.
GEORGE: Számomra csak egy hatalmas temető. Felnőhetnél már. Egy életünk van, mint a mellékelt ábra is mutatja.
PAULETTE: Te visszavágysz?
GEORGE: Nem tudom. Nem is tudom. Talán...
Üres viszkis üvegből tölt, üres viszkis pohárból „kortyol”.
Paulette elénekli a Summertime c. dalt. (Porgy és Bess).

3. jelenet

ZONGORISTA: Gershwin a betegágyán egy jó barátjának állítólag azt mondta: úgy érzi magát, mint egy gazdag gyerek játéka, mint valami teddy mackó...

ZENEI AJÁNLÁS: 3 Prelude / I. (részlet)

GEORGE: *(egyedül az asztalnál)* Paulette, Paulette... Mindig azt mondtam: élj úgy, hogy a mosolyod mosoly legyen, a nevetésed nevetés, a könnyed pedig könny! Azt mondtad: ez süket duma. Erre én tovább játszottam a zongorán. Szótlatlanul. Te beültél a nagyfotelbe. Elszenderedtél. Betakartalak. Nem mondtam, hogy egész este sajug a fejem. Gumiszagot éreztem. Láttam egy fénycsóvát is, ami áttörte a redőnyt. Elaléltam. A zongora mellett ébredtem arra, hogy hideg van. Te is felébredtél. Kótyagosan azt mondtad: hű, de elszaladt az idő, Mr. Gershwin! Azt kérdeztem: hová mész? Mire te...

PAULETTE: *(belép)* ... Charlie-hoz. Tudod, egész este el akartam mondani neked. Szeretlek, de nem úgy, ahogy őt. A te világod a Broadway. Charlie arra büszke, hogy a nagyanyja cigány volt. Ő az a toprongyos csavargó, akit a filmjeiben látsz! Egy bohóc. Egy fenevad. Egy futóbolond. A te lelked, azt hiszem, szebb. A tiéd csupa zene és költészet. Az övé maga a film. Forog vele a világ. És én beleszédülök ebbe nap, mint nap. Vele meg kell küzdenem. Te ezüsttálcán hordasz. Hálás vagyok, ezért hagylak el. GEORGE: Idegen világokban vagyok sokadik utas azóta, hogy megszakadt hétköznapi életem. Foglárom a Föld. Ide vonz. Visszatart. Mindez nélküled kibírhatatlan lenne. Így kibírható – és ez az igazi tragédia.

PAULETTE: Ira és a barátaid mindent megtettek érted! Még az elnököt is riasztották, hogy kerítse elő a súlyosan beteg Gershwin-nek Walter E. Dandyt, Amerika leghíresebb agysebészét, Mondjuk, nem volt nehéz dolga Franklin Delano Rooseveltnek. A doktor azért utazott Chesapeake Bay-be, hogy a kormányzó jachtján bejárják az öblöt és a szigetet.

GEORGE: Ezek szerint nemcsak a kalóz osztrigahalászok jártak oda.

PAULETTE: Ebből elég! Sajnálattal magad, a halálod után is elvárnád, hogy mindenki körülugráljon. Én meg kérjek bocsánatot. Hát nem teszem. *(elrohan)*

GEORGE: Micsoda nő!

Odasétál a zongorista mellé, aki belekezd az Oh, little Stars-ba, majd a The Girl I love-ba. George énekl.

4. jelenet

ZONGORISTA: Ira Gershwin, a testvér, nem ismert lehetetlent, amikor megtudta, hogy George öntudatlanul fekszik a Cedars of Lebanon kórház különszobájában, felhívta a Fehér Házat, ahonnan két torpedórombolót küldtek ki az öbölbe, hogy a doktor hajóját megtalálják. Magánrepülőgépet készítettek elő, hogy ha megkerül, átvigyék Amerika túlsó partjára, de hiába akadt rá a tengerészet, hiába száguldottak motoros kísérettel a reptérre, elkéstek. A báty úgy hallotta, George Gershwin utolsó szava ez volt: „Fred Astaire”. A legjobb barátját kereste az ágya mellett.

Ismét gyertyát gyújt. Kay Swift érkezik.

Kezében partitúra. Odaadja a zongoristának.

A 4 songs from Oh Kay első tételét játssza. Táncolni kezd.

KAY SWIFT: George, hol vagy? Beszéljünk! A halál mindig esélyt ad az újrakezdésre. Hol vagy? Hol vagy? *(leül)* Nem lehetett nem szeretni őt. Eszemben sincs olyan blablába kezdeni, hogy fantasztikus volt a kisugárzása. Ő sem szerette a nagy szavakat. A zongora, a muzsika hangjai mindent elmondtak helyettünk. Csak játszottunk. Egymásnak. Egymásért. Tanácsokat kért tőlem. Azt mondta, segítsem, mert én vagyok a tudatosabb. Talán igaza volt. A műzsájának tekintett. De az is lehet, hogy a korrepetitorának... Nehéz elfogadni egy zsenit. Mert nem képes a hétköznapiakban élni. Az ihlet mozgatja, nem az adórendszer... Nem érdeklik a sablonválaszok. Nem ismer sem istent, sem embert. Öntörvényű. A zseni a tökéletességet hajszolja. Az átlagember beéri a tökéletlennel. A zseni forrong, Istenre coltot ránt, párbajozni akar vele. George tényleg az agyamra ment! Ha ivott, mindent megivott, talán az alacsonyan úszó felhőket is. Máskülönb: tejen élt. Ha dolgozott, aszkétává vált. Természetesnek gondolta, hogy ha komponál, én, mint egy anyatigris, a szájába dugdosom a kaviáros kanapét. *(nevet)* Ügyes szerető volt... Nem támadt, inkább fortélyosan elejtett... Volt egy trükkje. Azt szerintem minden nő szereti. Elrejtett a szájában egy jégkockát... *(sóhajt)* Lassan a nyakamhoz ért, finoman, jéghidegen csókolt. Mire észbe kaptam, a mellemnél kalandozott... *(dühösen)* Azt hiszem, nem akart tőlem gyereket! A hangjegyeket vélte a porontyainak. A fene egye meg, kedvenc könyvének a címe is ez volt: *Az éneklő kutya*. Amikor a baráti kör nálunk, a hírhedt

Gershwin-házban lebzselt, Jack Londont idézgette. Az agyamra ment azzal a poénjával, hogy az ezredik pezsgő kibontásakor odaüvöltött Fred Astaire-nek: *Megvárjuk a következő lökést, leengedjük a csónakot, belehányunk mindent, és pucolunk. Hé! Merre vannak a Marqueras-szigetek?* Aztán bealudt. Na, ki fektette le ilyenkor a kicsikét? Hát én, a mamikája!
George be –

ZENEI AJÁNLÁS: „Azt mondom fehér, te azt mondod...”

5. jelenet

ZONGORISTA: Gershwin sportolónak, vagy erdőirtónak készült. Egyszerű külvárosi zsidó gyerek volt, aki szívesen pofozkodott a Brooklyn-i híd irdatlan vaspillérjei alatt. A család Szentpétervárról származott, eredetileg Gerschowitznak hívták őket. A szülők a Houston utcai Ratskellerben tartották a lakodalmukat, ahol a forgatagban a rendőrkapitány is feltűnt. Úgy hívták az urat, hogy Theodore Roosevelt. Igen, a külvárosi kopóban a későbbi *prezidentet* tisztelhetjük... Az ifjú pár a zálogház alatt rendezkedett be. A mama, Rosa Bruskin nyomban elzalogosította a nászajándékokat. Gershowitz úrból Morris Gershwin lett. Aki makacsul hitte az amerikai álmot! Mindenne vállalkozott. Volt papírüzlete, ami csődbe ment. Vendéglője, ahová beszállt a „kedves” sógor, akivel a menetrendszerinti krach is megérkezett. Gershwin papának volt péksége, orosz fürdője, bukmékerirodája. Egyik csődből a másikig tántorgott. Rosa asszony ügyesebb volt nála. Ékszerekkel üzletelt... A kis George mindebből alig érzékelt valamit. Sportolt, és falta az egynikkeles ponyvákat. Később Jack London regényeit is megkedvelte. Állítólag kívülről fújta *A vadon szavát*, meg *Az éneklő kutyát*...

George leül a zongorista mellé. Biccent, majd belelapoz az újságba, amit a zakója oldalzsebéből húz elő. Nem köti le az olvasnivaló, ezért gondosan összehajtogatja a lapot, s kint hagyja a zongorán. Elővesz egy cigarettásdobozt, félig kihúz belőle egy szálat, de visszatolja. A dobozt is visszasüllyeszti a zsebébe. A zongorista közben lehajtja a zongora fedelét, és távozik.

GEORGE: Ahogy hallom, nemcsak a mennyek országában tilos a dohányzás! (*köhint*) Kay-jel egy idő után nem mondtunk ki semmit, csak eljátszottuk az érzéseinket a zongorán. A billentyűk sírtak helyettünk... Paulette más volt. Feltűnő, kihívó, harsány – veszedelmes. Azt hittem, az igazi nő olyan, mint ő. Amióta halott vagyok, Kay Swiftet, a múzsát, a kedvest jobban becsülöm. Az a baj, hogy az ember folyton valami igazságot keres. Istent. Sátánt. Jót. Rosszat. De nem hallgat a belső hangokra. Igen, egy zeneszerző is lehet töksüket! Süket, és vakon szerelmes!

George nem veszi észre, hogy Kay a színpadra lép. Kay hangok nélkül, akár egy pantomimes, úgy igyekszik közelebb húzódni hozzá, s felhívni magára a figyelmet, de hiába. Kezébe temeti az arcát.

GEORGE: A pszichiáterek, ha ilyesmiről hallanak, persze rögtön leásnak a gyerekkorig. Hát nekem ott semmi olyan nincsen, amin elcsámcsoghatnának. Rossz tanuló voltam, na és? Szerettem bunyózni, de melyik fiúgyerek nem szeret? Szerettem csavarogni, fára mászni, és akkor mi van? Szerettem a futballt, a görkorcsolyát, a baseballt, a teniszt. Az sem zavart, ha az ütőt magunk eszkábáltuk össze a fatelepi hulladékból, labdának a konzervdoboz is megtette. Futóversenyeket is tartottunk. Volt, hogy a Harlemben jelöltük ki a pályát; menetközben a gyümölcsárusok bódéból almákat loptunk. Ennyi. Aztán Ira kapott egy zongorát. A 2. sugárút és a 7. utca sarkán laktunk. Az oromzatra egy csigát szereltek, úgy húzták fel a hangszert. De a bátyám a kottát a földhöz csapta. A helyére én ültem. És mellém szegődött Amerika legőrültebb zenetanára, Mr. Goldfarb. *(nevet)* A magyar puszták réme! Azt mondogatta: a világ legelső cigányaitól tanulta a zenélést. Később, Charles Hambitzer lett a mesterem, akit a Föld legjobb pedagógusának tartok ma is. Mondtam neki, amikor itt fent, a másvilágon újra találkoztunk, hogy nélküle sose jutottam volna semmire, de nem ájult el a dicséretemtől. Chopinnel és Liszttel lógnak egész nap... Én itt is elég magányos vagyok. Valami hiányzik. Gyerekként az East Side-on voltam igazán elememben. Ambíciók, félelmek nélkül. Sebezhetetlenül. A nehézfiúk, Véreskezű Gyp, jelenléte se ijesztett meg. A zene átformált. Aki művésznek áll, utat nyit a félelmeinek is. Azt képzelem, felelős a világmindenségért. S állandóan magába tekint. Amit odabent lát, nem biztos, hogy az, amit a közönség képzel az emberről. Így a fényes sikerekből gyönyörű kudarc kerekedik. Titkos kudarc. Kint taps, bent bágyadt depresszió.

A zongorához ül. Nem játszik, csak bámulja a hangszert. Belép a Zongorista. Arrébb tessékeli. George zavartan átül az asztalhoz. Meggyújtja a gyertyát. Egy szívart vesz elő a mellényzsebéből. Rágyújt.

ZENEI AJÁNLÁS: Szól a jazz!

6. jelenet

- ZONGORISTA: 1925-ben mutatták be Gershwin F-dúr zongoraversenyét. 1928-ban született az Egy amerikai Párizsban, ami a húszas évek franciás világát, hangulatát tárja elénk. A New York-i premieren egy Franciaországból hozott autódudát is megszólaltatott a szerző. 1935 szeptemberében szétverte a házat a publikum a Porgy és Bess premierjén. A mesternek mindenki behódolt. Ha létezik amerikai sikertörténet, az övé az!
- PAULETTE: A dohányzás káros az egészségre, drágám!
- GEORGE: Ez csak a látszat.
- PAULETTE: Az is káros. *(elveszi tőle a szivart, majd elnyomja)*
- GEORGE: Ha nem vetted volna észre, halottak vagyunk.
- PAULETTE: Jó szellemek vagyunk!
- GEORGE: Mégis, mitől vagy így feldobva?
- PAULETTE: Charlie csinált egy nagy összejövetelt. Ott volt az összes felesége. Nagyokat neveltünk. Nem bántunk már semmit sem. Hozott egy vendéget is. Robin – így hívják. Megvan... Robin Williams! Csak nemrég érkezett. Picit bele is habarodtam. Olyan, mint ti ketten összegyúrva. Pajkos, de vásott is. Túlérzékeny, de azért hallgat az ösztöneire. Tüneményesen intelligens. Charlie – aki ritkán hízeleg – azt mondta: olyan, mint ha a testvére jött volna el hozzá látogatóba. Robin erre azt felelte, hogy na-nu-na-nu. Már ha jól értettem... Képzeld, énekelt egy dalt, amit egy filmben is elénekelt. Valami Halászkirályt, meg téged emlegetett... *(énekli)*. „*New York in June, how about you? I like a Gershwin tune, how about you?*”
- GEORGE: Szóval, ő is csak egy csepűragó.
- PAULETTE: Nem, ő sokkal több annál. Amolyan holt költő. És bohóc. A modern Chaplin.
- GEORGE: Miért mondd ezt nekem? Mi közöm a vacsoráitokhoz? Egyáltalán mi volt a menü? Nem hiszem, hogy kaviár...
- PAULETTE: Manna.
- GEORGE: Azt régen is szeretted. Csak akkoriban pénznek hívtad. *(elfújja a gyertyát)*
- PAULETTE: Lassíts, drága! Ne légy harapós! Tudod mi veled a gond? A halált is olyan komolyan veszed, mint az életet. Itt nem kell alkotni. Itt nincs teljesítménykényszer. Lazíts kicsit! A szellemek nem foglyok többé.
- GEORGE: De nem is szabadok igazán. Istenhez bejelentkeztem, de nem fogad továbbra sem. Létezik egyáltalán?
- PAULETTE: Gyere, utazzunk kicsit! Párizs, megfelel?

George: Hogyne. I got Rhythm, dear!

ZENEI AJÁNLÁS: I Got Rhythm

George énekelni és szteppelni kezd. Chaplint is utánozza, miként Gene Kelly tette az „Egy amerikai Párizsban” filmváltozatában. Paulette vele táncol.

PAULETTE: *(felkiált)* Na, én ezt a Gershwint szeretem! Miután meghaltál, 14 évvel később Oscar-díjakkal halmozták el Gene Kellyt, Oscar Levantot és a többieket – hála neked. Isteni ez a zene. Minek az Iastent keresni, ha ott bujkál bennünk?

GEORGE: Levantben az ördög lakozott inkább. Mekkora szövege volt. Egyszer azt üvöltötte egy biliárdpartin, hogy „George, a világnak több szerény zsenire van szüksége. Olyan kevesen maradtunk.” Drága bolond! Holnap felkeresem.

PAULETTE: Most rám figyelj! Kísértsük meg Párizst!

GEORGE: A Flore megvan még?

PAULETTE: Él és virul.

GEORGE: És a Le Select? Ahová Picasso járt?

PAULETTE: Charlie most volt ott. Azt mondta, gyönyörű a pincérlány. Olyan, mint a te Beatricéd lehetett, akinek a pianínóján próbálgattad a jazzt, sráckorodban.

GEORGE: Hát a Grand Hotel alatt, az a bolondoknak való kávéház fennmaradt?

PAULETTE: Párizs tartja magát. Ha páholyból szeretnéd figyelni, milyen örülten vezetnek a franciák, jobb helyet nem is választhatnál, mint a kávézó terasza. Igazi ingyen kabaré! Tudod, mit mondok? Úgy vezetnek, mint annak idején egy bizonyos George Gershwin úr. Valami zongorista.

GEORGE: Tehát elegánsan, és gyorsan...

PAULETTE: Örülten, és a gázt tövig taposva, kedvesem!

GEORGE: Hát a Párizsi Zeneakadémia ontja még a génuszokat?

PAULETTE: Rákerestem az interneten...

GEORGE: Óh! Micsoda nő!

PAULETTE: Jelentem: minden a régi. Mr. Gershwin, ha azt mondom magának egyszer, hogy klikk?

GEORGE: Jól esne...

PAULETTE: Hát akkor klikk, kedves George!

GEORGE: Klikk és enter?

PAULETTE: Na, mi lesz már?

Csókot mímelve, de Paulette egyszerre sarkon fordul, George visszaül az asztalhoz. ZENEI AJÁNLÁS: Somebody loves me

7. jelenet

A Zongorista a Szomorú vasárnapot játssza.

GEORGE: Ezt a muzsikát nagyon bírom. Mindig sajnáltam, hogy nem az én szerzeményem... 1937-ben haltam meg. De sokáig, idefent lebegve-kísértve sem akartam elfogadni, hogy létezik a túlvilág, s hogy akár én is beléphetek a mennyek országába. Csak toporogtam a kapuja előtt. Paulette ráébresztett Párizsban arra, hogy nem maradhatok örökké körön kívül. S hogy amikor éltem, akkor is az volt velem a gond, hogy túl sokat mérlegeltem. New Yorkban az örült esték ellenére gyakran elhangolódtam, a mindennapos csodákra rá se hederítettem. Mióta utolért a végzet, a létezés halk neszeire, elsuhant pillanataira vágyódom. A madár énekére. Az eső kopogására. A szivar füstjére. A biliárdgolyó koppanására. Élőként úgy képzeltem a halált, mint valami ganéj óraművet. A delikvens úgy jár, mint Harold Lloyd az óramutatóval, de itt egy fránya kötél sincs, amibe belekapaszkozhatna. Marad az éberkóma. Ez a jussunk. Ördögi körforgás – létező ördög nélkül.

Kay Swift besétál a színpadra, kezében egy borosüveg és két pohár. Odaül George mellé, a poharakat az asztalra teszi, és kitölti a bort.

KAY SWIFT: Hát itt vagy. Már kerestelek. Hallom, Paulette-tel ellebegtetek Párizsba.

GEORGE: Igen.

KAY SWIFT: Egy amerikai Párizsban, avagy Odüsszeusz hazatér?

GEORGE: Szeretlek, Kay!

KAY SWIFT: Már tudom...

GEORGE: Állítólag létezik egy szellemkastély, ahol a régi hangszerek porosodnak. A zongorák szépséges temetője.

KAY SWIFT: Halottam róla. A Heartbreak Hotel.

GEORGE: Lehetne az az új otthonunk. Lakásom volt néhány, de otthon csak a zongora mellett éreztem magam.

KAY SWIFT: Van ott egy háromoktávós régi Erard, meg egy Bleyer-zsiráfzongora. Meg az a nagy fekete Steinway, amit Bostonban használtál, azon a koncerten, ahol Schönberg és Bartók is szerepelt, ezerkilencszázhuszonháromban.

GEORGE: Paradicsom halott muzsikusoknak.

KAY SWIFT: Próbáljuk meg! Suhanjunk oda! Kérsz egy manmás kanapét?

GEORGE: Inkább az ambróziát kóstolnám meg.

8. jelenet

ZONGORISTA: Gershwin az Amerikai rapszodiát egy bostoni vonaton írta. Az utazás monoton, mégis inspiráló ritmusa ihlette meg. Az Egy amerikai Párizsban esetében egy vidám bolyongás a Champs Elysées-n; illetve a túlközlő párizsi taxik zavaros „muzsikája” hatott rá. Gershwin lelke, agya, szíve csordultig telt a zenével. Másnak nem is igen jutott bennük hely. Gershwin ritmusa végtelenül sokféle. Bernstein azt mondta arról, amit csinált, hogy imádnivaló. Schönberg egy almafához hasonlította, amelyen bőséges és ízletes a termés.

George kabátban, kezében kofferral tér vissza a színpadra. A koffert kinyitja, ami üres. Az asztalhoz lép, megfogja a teddy mackót. Beleteszi, majd becsukja a bőröndjét.

GEORGE: Hát, lassan megyünk. Vár a mennyei gyors. Kay-jel beköltözünk a Heartbreak hotelbe, ahol valami Elvis a recepció. A szobák komfortosak, léleköblítések. Itt is van egy kedves kávéház, mint a párizsi Grand Hotel alatt. Igaz, erős fekete helyett habkönnyű fehéret adnak. A bárban egy magyar zseni zongorázik, aki a kortársam volt: Seress Rezső. *(énekl)* „Szomorú vasárnap / száz fehér virággal / vártalak kedvesem / templomi imával. / Álmokat kergető vasárnap délelőtt, / bánatom hintaja nélküled visszajött” – na, ez az ő dala. Valami nagyszerű... A főnök, aki persze azt hiszi magáról, hogy ő az isten, megkért, hogy majd én is játszjak náluk a felhőzongorán. Pár színttel lejjebb, az alagsorban, úgy láttam, van azért egy kis dühöngőjük is. *(súgja)* Ördöglakattal zárják! A belépőért külön engedélyért kell folyamodni a Szent Ördög Legátushoz. Két ajánlóra lesz szükségem. Az egyik: Irving Caesar. A másik: Groucho Marx. Beszéltem velük, vállalják, jó haverok. Szerintük rég’ ott lenne már a helyem. Csak túl sokáig bolyongtam, tétován. Talán olyan lesz újra minden, mint ifjan az 5. sugárút és a 16. utca sarkán, abban a füstös kricsmiben. Szavalhatunk, dalolhatunk, biliárdozhatunk. Talán lenéz egyszer a Funny face szépséges fruskája is, akit úgy imádtam, de amikor egyszer zongorázni kezdett azon a rohadó pianínón, megorroltam rá. Otthagytam, mert csúfot űzött a zenéből.

Kay újra a színen, vállán ridikül.

KAY: Mehetünk, drágám?
GEORGE: Az Újvilágból egy új világba... Igen!
KAY: Nézd, itt a mennyek országában éppúgy vannak kerületek, mint New Yorkban. Meglásd, a Heartbreak hotel nekünk lett kitalálva. Hamar belakjuk.
GEORGE: Ez is csak álom. Lebegés ég és föld között. Semmi se valós. Mindent csak elképzelünk. Vagy elképzelteti velünk mindezt egy fölöttes lény, egy alien, egy isten, tudom is én kicsoda.
KAY: Bocsáss meg, majdnem elfelejtettem szólni. Leveled jött. Én vettem át. Tessék!
GEORGE: *(felnyitja a borítékot, majd felkiált)* A sorszám!
KAY: Hát mégis létezik isteni gondviselés. Itt a happy end?

ZENEI AJÁNLÁS: „Bűvölő a ritmus”

KAY: Drága George, hát mégis létezik isteni gondviselés?
GEORGE: Egyszer talán Mr. Gershwin is révbe ér...
GEORGE: A halál felszabadít. Játékos szellemek lettünk. Több álmot is megélünk, vagy mondjam, hogy végighalunk?
KAY: *(indulatosan)* Azt mond, amit te gondolsz. Ne azt, amiről Paulette csicssergett neked Pesten...
GEORGE: *(meghajlik)* Bocsásson meg hölgyem, önnek teljesen igaza van! Ez itt már az új Gershwin. A magabiztos. Az utolérhetetlen. A monogám. Isten kliense. „*A legtöbb, mi adható...*”
KAY: Te pojáca. *(elrohan, de Gershwin az útját állja, majd visszaédesgeti)*
GEORGE: Drágám, tényleg, mit vegyek fel a nagy alkalomra?
Egy hajszálcsíkos drapp zakó kétsoros gombolással?
Vagy legyenek sportos?
KAY: Istent nem érdeklik a külsőségek.
GEORGE: Szerintem meg minden Isten hiú. Az embert is azért teremtette, hogy legyen, aki fölnézzen rá; legyen, aki csodálja, legyen, aki éljenezze, legyen, aki zenét ír hozzá, legyen, aki templomokat épít neki.
KAY: Isten nem rabszolgatartó.
GEORGE: De ő az Úr a házban! *(töpreng)* Vajon szereti a jazzt?
KAY: Biztosan. *(átöleli)* Most már nyugodj meg! Közel a Heartbreak hotel. Ott végre megpihenhetünk. S átgondolhatunk mindent...
GEORGE: Béke porainkra.

9. jelenet

- ZONGORISTA: Ott voltam, amikor Gershwin találkozott az Istennel. Vasárnap volt, a Földön éppen harangoztak. A boltok bezártak. Isten szakasztott mása volt Harold Lloydnak, s ez a tény az ezerkilencszázharminchétben elhunyt komponistát igencsak meglepte. Kezet fogtak. Isten hellyel kínálta a megszeppent mestert. Gershwin azt mondta: elnézést kér, de – feltéve, hogy ez nem zavarja a Mindenhatót – inkább lebegne. Isten azt felelte: „*ha úgy jobban esik, fiam, tedd azt!*” Csöndesen hozzáfűzte: „*Őn, ugyanaz a nyughatatlan lélek maradt, aki gyerekként szívesen pofozkodott a Brooklyn-i híd irdatlan vaspillérjei alatt.*”
- GEORGE: Szóval igaz. Isten szeme mindent lát...
- ZONGORISTA: *(folytatja)* ... – így vágott Gershwin az Örökkévaló szavába. Isten azonban hozzászokott már a tapintatlansághoz. A világmindenség szüntelen változása oda vezetett, hogy a tisztelet kiment a divatból... Az Úr azért ad magára. Az öltözéke makulátlan. A humora: „gershwini”. Az imákat – mint általában az irodalmat – szereti ugyan, de közvetlenebb, mintsem gondolnánk. *(súgva)* Megvannak a maga gyengeségei is. *(kiált)* Például: a jazz! Rajong érte. *(ismét súgva)* Amikor Gershwin ráébredt erre, lebegni sem volt képes. A székére rogyott. Azt motyogta...
- GEORGE: Nagy kár, hogy a túlvilágon nem készítenek Belinda-szivart! Viszki sincs.
- ZONGORISTA: *(folytatja)* Az Úr pedig úgy tett, mintha nem hallott volna semmi neszt. Inkább elárulta, mire készül. Mennyei zenekart toboroz. A szférák zenéjébe üdítő jazzt, meg egy kis londoni dubstepet keverne szíve szerint. „*Ne vegyük már olyan komolyan magunkat, kedves George, inkább hallgassunk Puckra! Ő igazi bölcs, s a bizalmasom. Nem melleleg, a legjobb disc jockey, aki valaha is élt s halt*” – mondta lelkesen. A hatás kedvéért, a semmiből nagy tálca mennyei mannat varázsolt elő, azt nyújtva a mester felé. Gershwin gondolkodási időt kért, majd elszaladt. A Zongorista rövid ideig még játszik, azután lehajtja a zongorát. Picit még törölgeti is a hangszert. Közben dúdolni kezdi a Szomorú vasárnapot. Meghajol. Lassan elhagyja a színpadot. *Kay belép. Leül Gershwin mellé.*
- KAY: Jól sikerült a találkozó?
- GEORGE: Képzeld, Isten a kegyeimet kereste. Zenélni hív.
- KAY: Ez isteni!
- GEORGE: Ráfoghatjuk.

KAY: Akkor mégis, mi a baj?
GEORGE: Nem muzsikus. Lehet, hogy botfüle van.
KAY: Én ezt nem hallgatom tovább. Ne káromold az Urat!
Bízik benned, de neked ez sem elég? Te mindig azoknak okozol fájdalmat, akik hisznek benned. Akik rád bíznák magukat.
GEORGE: Most mit tegyek?
KAY: Jól fizet?
GEORGE: Mannában fürödhetnénk.
KAY: Hát, vállald el! Ha nem teszed, majd elvállalja a Miles Davis.
GEORGE: De az összhangzattan...
KAY: Ne aggódj, isteniek lesztek...
GEORGE: De a zongorám...
KAY: Elporladt, tudom.
GEORGE: Ahogy az álmaid is.
KAY: Most újra élhetnél mindent. Itt az idő!
GEORGE: Csak hát halott vagyok. A semmi foglya. Isten báránya.
Isten muzsikása – időtlen időkig?
KAY: *(sóhajt)* Szép ez a Heartbreak hotel. Itt nyugodtan tudsz dolgozni. Újra kiteljesedhetsz. Nincsenek falak...
GEORGE: ... se fülek.
KAY: Az isten szerelmére, hát neked semmi se jó?
GEORGE: Ne harapj! *(kacsint)* Persze ezt is csak képletesen értsd!
Tudod mit? Megpróbálok. Puck beszállna. Állítólag valamit habar. Nem, nem is. Megvan! Kavar. Vagy kever? Igen, ez az!
Keveri a zenét. *(töprengve)* Te tudod, milyen lehet az?
KAY: Az interneten olvastam, hogy...
GEORGE: Hogy micsoda? Hogy hol? Micsoda nő!
KAY: Az interneten. *(sóhajt)* Azt is tudom, mi az a klikk!
GEORGE: Na de Kay, előbb vigyen el vacsorázni.
KAY: Klikk és enter?
GEORGE: Ez is, az is. Az Úr bocsásson meg nekünk.
KAY: Ő megbocsát. Jó szomszéd.

*George és Kay, kéz a kézben, kiszalad a színpadról.
Csak egy hang tölti be a teret.*

PUCK: Hahó, kedves publikum, itt vagyok... Idefent. Most meg a takarásban... Most az erkélyen... Nem látnak?
Mert nem figyelnek igazán! Én átlátok a plafonon is. Látom az eget. Harold Lloyd szuperhősnek öltözve repül felém.
„Segítsek rajtad?” – kérdi. „Tudnál?” – kérdem. „Nem tudom, még nem próbáltam” – mondja. „Nem te vagy az Isten?” – kérdem, csak úgy viccből... „Nem tudom, de eljátszhatom, hogy

én vagyok” – ezt feleli. „*Köszönöm, de nem kérek belőle.
Én az igazit keresem!*” – vallom meg neki. „*Én is azt kerestem
mindig – feleli. – Persze ha én vagyok az igazi, akkor hiába.
Ki fog engem megváltani?*” – zengi, s felnevet.
Letépi magáról a szuperjelmezt. Elhajítja. De nem meztelen.
Az a ruha van rajta, amit a filmvásznon is viselt. Az egyik
kezében valami dárdafélét látok. Vagy az egy óramutató?
Igen, az! De mit mutat? Mégis, mennyi az idő? Halló, stúdió?

– *Vége* –

SZÉP NAPOT!

Szép napot, mondd, hogy szép napot,
kívánj üde-boldog évszakot,
somalyogj rám negédesen,
légy teátrális, hízelegj nekem,
koptasd a szavakat, mint a telefon gombjait,
ígérj, hajbókolj, hajolj, rúgj,
leplezd, hogy lelked, mint a használt teafilter,
csimbókba görnyedve zaccot ont.

Szép napot, mondd, hogy szép napot,
kívánj üde írisz illatot,
légy pozitív, légy célratörő,
befésült, hangosan prüszkölő,
vásárolj stílust, érdemet,
ne láss más, csak az érdeked,
mutasd magad, s illegesd
a barázdádat – ez lényeges!

Szép napot, mondd, hogy szép napot,
kívánj bódító citrus illatot,
legyen sztájlisztod, legyen dizájnered,
privát masszőröd, személyi trénered,
vess meg más mindenkit, kacagd a lúzert,
ne ismerj istent; csak talpat, ülepet, púdert,
hazudd magadnak, hogy tudod, mi a pálya,
víájpri belépőt nyerve egy koszos kocsmába.

VALAHOL VALAKI

Legalább megpróbálta
a semmi mellé odatenni
a valamit.

Legalább megpróbált
a senkiknek üzeni
valamit.

Legalább kimondta
hogy a semmi
akkor is semmi
ha magas az ára.

Legalább szólt
hogy a senki
akkor is senki
ha nagy a pofája.

Legalább meglépte azt
amit más senki nem mert:
nevén nevezte a semmit
a látszatsikert.

ÚJRAHASZNOSÍTOTT BORDAL

Árokparton talizmán
vadkenderben igazgyöngy
betonfalban gyémánttégla
azbesztporban réniium
padka mellett palládium
szeméthegyen bronzplakett
vörös iszapmassza mélyén
félbevágott idared.

Árokparton kristálypohár
lenvászonba darutoll
üvegfalon karistolás
salakágyon levespor
szeméthalmon törött üveg
palack alján kadarka
igyunk rája még egy kortyot –
folyóbort a petpalackba!

ESŐ UTÁN

Eső után született a dal.
Borral vigasztaló szent ízű mise volt
egy vesztesről, aki győzelemre termett.
Egy győztesről, akit a halál birtokolt.

Eső után született a gyermek.
Borral fertőtlenítették puha popsját.
Felsírt, s jelezte: küzdeni fél,
élni rest, hát jöjjön a kötél.

Eső után született a szó.
Borral kevert nyálban fogant üzenetként
artikuláló szájszagon át tuszkolta világra
értelmetlen moráját.

Eső után született a szín.
Borral bélelt vérvörös nyelvről
sáros agyagba hullt, sárgult,
majd fáradt fehér fagyba ájult.

Eső után Lassie is hazatért.
Bor helyett korhadt szőlőkarók közt
vizslatta hült helyét egy valahavolt csontnak.
Kapart, kutatott, mellső lábával gödröt ásott,
és mint a mesében végül talált valamit:
egy neandervölgyi térdkalácsot.

EGY LEGENDA SORSA

1. az idősebb pályatárs megalázta
2. a cenzor megregulázta
3. az irodalmár földre dörgölte
4. a kánon meg sem említette
5. a kupaktanács kipenderítette
6. a régi bajtárs ostromozta
7. a tanári kar kiátkozta
8. a hivatalban nem fogadták
9. a kocsmában megrugdosták
10. a szélhámosok megbélyegezték
11. a szentéletűek leerkölcstelenezték
12. a szabadgondolkodásúak lehülyézték
13. a hagyománytisztelők lelázadózták
14. a forradalmárok eltakarították
15. a kancsalok lebandzsázták
16. a látók megvakították (volna)

TALÁNY

Ott ült a széken. Láttam.
Hófehér kabátban.
Lába előtt két agár.
Talán jól láttam. Habár...

Ott ült a széken. Láttam.
Kék öltönyben.
Lába előtt két szolgálólány pihegett.
Ármániban lehetett. Talán.

Ha jól láttam. Ott ült.
Nem volt kabátja. Nem volt széke.
Hívek ülték körül.
Talán ő volt. Talán valaki más.

Én is ott ültem. A hívei között.
Talán én is a híve lettem.
Kék öltönyben. Hófehér kabátban.
Fáztam.

Ő ott ült egy széken.
Én a közelében.
Ha jól láttam...
A hívei közt?

Talány.

MATUZSÁLEM-SZINDRÓMA

A halandók még várnak. Sorba állnak.
Kalandor lelküket a mélybe okádják.
Élő lények. Holt lelkek.
Tanácstalanul támolygó néma emberrobotok.
Isteni függelékek.
Biomechanikai példázatok.
Pózok.

A paraplazma öldöklő angyalai.
Az epicentrum periferiái.

Efedrinfantomok.
Ektodermamartalékok.
Eklézsiahablatyolók.
Eklogitmutánsok.
Emancipált halálraítéltek.
Emóciókba kapaszkodók.
Erodált retardáltak.

Hontalanok.
Múlttalanok.
Elmúlók.

Lángoló csatahajók az Orion peremén.

A VÉN CENZOR

Számonkéri rajtad
a szellemiséget,
falhoz állítja szavaidat,
kifoszt az álmaidból.
Azt képzeli, megteheti.
Hadd higgye!
Az idő nem neki dolgozik.
Szelleme káros ugyan még,
de szavára már csak néhány parazita ad.

Lassan mozdul
a semmibe.
Lassan tempózik
az igazság óceánja felé.
De belefulladás egykettőre a habokba.
A rossz szellemek mind így járnak,
mert nem tudnak úszni.
És hiába képzelnek mást –
a vízen járásban is gyengék.

MEGHALLANI?

akarsz-e még bármit
az élettől, a létedtől,
ami az egyetlen
vagy már a sokadik?

akarsz-e még akármit
az embertől, a többitől,
akik körülötted élnek
vagy éppenséggel távolodnak?

akarsz-e még valamit
tudni a lényegről, a belső parancsról,
amely igazgat
vagy éppen irritál?

akarsz-e még bízni
bárkiben e hunyt világban,
akinek a szava még nem üres,
de már kongani készül?

akarsz-e még emészteni
bármit, mi hozzád szól,
meghallani akárkit,
elfogadni a semmit
mondást?

TÉVÉ

Én vagyok a tévé.
A tévutakat láttatom.
Politikusokat,
pártokat,
pinákat,
perpatvarokat,

poénokat, pánikokat, parasztokat, párizsokat,
polgárokat, punkokat, parancsokat, pántlikákat,
nemzeti szín páriákat.

Én vagyok a média.
Méla mélabú, modern mákony, makett-mázli,
müzli – reklámáron.

Én vagyok a hiba.
Közvetítővonaladban tévelygek,
sugározok
selejt membránon át,
fekete misémből mazsolázok
vágóképeket.

Én vagyok a muszter.
A félkész, a megvágatlan anyag,
a valóság,
amely úgy, ahogy volt
sohasem marad.

Én vagyok a fény.
Körbe zárlak és átadlak egy műholdnak odafenn,
nevezd őt Istennek, áldozz neki
és kérd:
adjon több műsoridőt ideleln.

A NÉZETTSÉGRŐL

hiába a serény tokaji szőlőszedők
fába vésett meséje a falakon
a kocsmá mozdulatlanul túri a talponállást:
a pájeszos maga elé néz a semmibe
az átmeneti kabátos az árlapot bűvöli
a mályvaszínű ingben üldögélő tata szendereg
a költő hamis bort iszik

a magasban tévé serceg:
*„Ma már elég erősek vagyunk ahhoz,
hogy szabadságjogaink után kívívjuk
a szabad magyar életet is”* –

zengi a szónok:
nézettsége állítólag magas
itt a mélyben

SIKER

a kabaréhős beérkezett
megtapsolta a gyülekezet
mikor urnája a földre esett
egy asztalkáról
ami felett
egy pap értekezett
– nagy svunggal –
elérkezettnek látva
az időt
az elszámolásra
egy vidám élet
magasztos lerombolására
s a boldogságról papolt
mindhiába
hisz' a megboldogult pára
pora belepte a teret
s a publikum felnevetett
majd felkiáltott:
„láss csodát!”
a kabaréhőse lett a világ

nem haknizott hiába
nem remélt hiába
nem halt hiába
– beérkezett és
belepte a teret
porát most a jóisten szippantja fel
– nagy svunggal –
ezüstitálca felett

SZÓLÓ

– *Sid Vicious-nak és a többi pokolfajzatnak* –

Komódodra kátrányszörp ömlik
hasadból vérerek vedlenek halált
szemeid száraz faleveleket hullatnak
talpadtól búzlik a bennfentes világ.

Hónaljherpeszed vörös acélt folyat
ujjaid csotrészegen matatnak kemény mell után
de tetovált tagjaid csak tanakodnak tébolytested poklában.

Párnás alfeled rücskös rigolyákba rándul
repedtfazék hangod helytelenül helyesel
halántékdod hegedni hitvány.

Egy húron sem pendülsz már.
A gitár mely te voltál képtelen a hangra.
A muzsika mázsás teherrel töri meg
elhangolt elgyötört eltépett tetemed.

Hangszerre sem futja már.
Tiszta vagy. Tiszta kosz.
Káoszra kárhozatra kárhozotva kornyadsz a gitárnyakra.

Béklyó. Bitó. Bűn. Bánat.
Gitártestbe faragott gyalázat.

A PARADICSOMMADÁR

A jósnő egy barkácsáruház
facserje-részlegén vár
akciós az ár

A jósnő előtt kristálygömb
helyett földlabda
réges-rég föladta

A jósnő ahogy közeledsz felé
mosolyt erőltet magára
de ne adj a szavára

A jósnő rég nem a régi
ő is vadiúj már
fékezett habzású paradicsommadár

(CSAKAPARA)

seholjelen
seholmúlt
seholéden
seholsemmi
nincstelenség
nincstehetség
nincsigazság
seholsenki
neszesemmi
– *történelem* –
semmisúlya
semmiszava
seholhatár
seholváros
seholállam
seholhaza
seszeretet
sefigyelem
segondolat
seakarát
senkiéden
senkisehol
semmisemúlt
csakapara
maradt

PARTFAL

Amikor fekete a Duna
csak a Szabadság híd látja
meg néhány középen rászert lámpa
ahogy a kacsák tempóznak a partfal felé
céltalanul a Gellért Hotel elé
a lépcsősorhoz
ami fölött az úttest zavartan lüktet
a 47-es villamos alatt metró csörtet
talán egyszer
de most még a munka áll
politika és stikli elébbvaló
mint a gyár.

Amikor fekete a Duna
csak a Szabadság híd látja
meg néhány a sarkán díszelgő lámpa
Hogy egy részeg kajtat a zebrán át
pitbull ugatja úgy éjfél tájt
járhat az óra
a taktust üti
de hiába minden
kisült már a korrupciós süti.

Amikor fekete a Duna
csak a Szabadság híd látja
meg néhány középtájon ráaggatott lámpa
ahogy a kacsák tempóznak a partfal felé
céltalanul a Gellért Hotel elé
ahol a beton résein gaz tör fel
az alagútban megtört fúrófej
elhajított sisak zseblámpa elem
mumifikálódott embertetem.

Amikor fekete a Duna
csak a Szabadság híd látja
meg néhány ráerősített lámpa
ahogy Budáról Pestre a patkányok osonnak
ahogy fekete audikban telefonoznak
ahogy nem néznek le és nem néznek fel
likvidálnak bárkit
aki nem nekik haver.

Amikor fekete a Duna
csak a Szabadság híd látja
meg az a néhány ráfeszülő lámpa
ahogy a kacsák tempóznak a partfal felé
céltalanul a Gellért Hotel elé
ahol a beton résein gaz tör fel
haldoklik a város
de kit érdekel?

THRILLER

a sportzakót megvette és járt már Ámerikában
evett bifszteket és ivott jégbort
röpült bizniszklaszson és nyert a ruletten
mégis eljátszott mindent
egy éjszaka alatt:
kipördült az autóval és a korlátnak szaladt
a sportzakó a földhöz ragadt
vértócsába fagyott
a hitelkártya
vértócsában ázott
a cégjegyzékszám
vértócsában végezte
minden diadal...
s halála előtt ráébredt, hogy:
Ámerika sehol és nem védi már semmi
sehol egy régi barát vagy egy pénzzel bélelt jenki
a biztonsági öv is csak díszlet csupán
rémálom egy véres bifsztek után
azt érezte:
a szív az utolsó taktust veri
s nem számít milyen volt előtte –
milyen hepi
hepi

csak
veri
veri
veri
ve
ri

VARIÁCIÓK RENDSZERVÁLTÁSRA

I.

Történelem
megtörtént: velem

II.

A történelem
megtört

III.

Történelem
tört tükörben

IV.

Történelem
zsebből zsebbe

VAGYMÉGSE...

A tűz köré gyűlve a démont űzve fagyaltba tūr kigyósarj-nyelved
elhiszed minden rendben
az élet édes csak a szél hűvös
front van
ezt érzed és nem a halált
reménykedsz
hiszel a mindenható jóban
miközben a szeretet vallásáról papolva kiölsz magadból Feuerbachot
sátáni erővel vértized fel szellembázisod
fagyaltodat mézes vérrel fertőzöd
hangod elmegy majd visszajön beledből a gúzsba kötött téboly
átrándul izmaidba a görcs

Vagy
vagy mégse?
Leszel
vagy csak voltál?

Körbeöleled a hozzád vánszorgó kábulatot
eredbe drogot pumpálsz
közben a kiömlő vas aranyzuhatagáról álmodsz
– szánakozva szakítva időt –
szentképed előtt szűzként szenvelegsz
szatír-szatén bőröd bársony érintésű porzsák
porszívó kellék gigantikus galaxisganéj

Vagy
vagy mégse?
Leszel-e még?

Kártyavár korhadó fatönkfétis fergeteg
Party – álom
pocsék Para Ziták parancsuralma
párnatoll tollpárna
alatta: a világ
tönkrevert
tönkre tett.
A tökéletes tönk.

A bizonytalan bizonyosság babérleveleire csöppent vanília vérviaduktja
a tönk szélére sodródott sorsüldözés sara
borsa vagy
mégse...

MINDENKI EBÉDEL

üres a pult
az ügyintéző ebédel
süket a telefon
a diszpécser nem ér föl a lépcsőn
mert beszél –
egy másik diszpécserrel

az igazgató sem kapcsol
házon és magán kívül van rég
az asszisztens házon belül sincs
(rohad a kilincs)

a helyettes tárgyal:
valaki mással
a szakértő kiugrott:
épp az imént
az ügyintéző is vele tartott:
de ebédel majd még kicsikét

üres a pult
a sor kígyózik
az iroda bagózik
az elkülönítőben
európai norma szerint
fogy a levegő

nikotin és cefre
európa messze
ma mindenki nyaral
holnap meg telet
mindenki ebédel
reggel és este is
ebédidő van:
karaj meg krumpli
kása és nudli

de ígérik amint vége:
1. kiértésítenek
2. kivizsgálnak
3. kicsinálnak

majd:

1. lepecsételik
2. beiktatják
3. feltárják (a problémámat)

de addig maradjak veszteg:
bólogassak
(nyeljek)
ha hülyére is vesznek

legyek laza
legyek link
legyek here
legyek átlag
legyek gyáva
(legyek klón?)

és kérjem felvételemet az ólba:
ahol együtt füstölgünk
közép-európai idő szerint...

és menjünk végre ebédelni
végre menjünk ebédelni
menjünk ebédelni végre

faljuk fel
amit csak lehet
mert éhes a falka
süket a telefon
üres a pult
(rohad a kilincs)

válasz: nincs.

HOLDAT LÁTTUNK

Reményt kutató tétova kiútkeresésbe fulladt örömittas perceink egyikében
amikor elhittük
mert hihettük
hogy a halál csak káprázat
a Balaton partján
öleltelek.

Közben zene szólt.
Gyors-tempós rock and roll.

És a halált megvetette bátorságunk:
éjjel csobbantunk
Holdat láttunk
nem tétováztunk.

Éjjel – mint a hős amerikaiak – partra szálltunk
a halál udvarában jártunk
messzi tájakon
repültünk.

Közben zene szólt.
Az éteren túlról
egy szépelgő lemezlovas ízlését idéző melódia
matatta hallójáratainkat.

Szerettelek –
ma már ezt is tudom.

KLICK

(Sz)ámítógépekbe mentik minden tettem
kartotékadat tömörített fájl lettem
hangmintámat letöltheted emilem is tied
kösz jól megvagyok:
létezem, de minek.

Életem látszatélet
a tied se különb
ha rám jön a vágy honlapodra török
ráklikkelek nyitott ablakodra
és beszúrok egy szimbólumot
az adatbázisodba.

Rácsvonalaimat rejtve őrzöm váltig
nem adok ki titkot
az idő sokat számít
bizony a szolgáltató tarifája magas
élvezz hát hamar
vagy lefagy a tavasz!

Refr:

enter, klikk, enter, klikk,
klikk, enter, klikk, nikném,
kurzor, input, output, szpész,
légy áldott, szent interfész!

MODERN IVÓNÓTA

Kávéházak, eszpresszók, bisztrók, kocsmák,
bárban hagyott csészealjok, cinkos kis fruskák,
billentyűk, sanzonok, gépzene, halk dobok,
pislákoló laptopokba száműzött vak sorok,
borsos borralaló, gyertyafény, ledlámpa,
kávés katicán semmiblúz; poszteren: meggymárka,
kispohárban gin lötyög, zsiráfnyakú a koktél,
rendelhetsz rozét is! – extra-hűségpontér’.

Kávéházak, eszpresszók, bisztrók, kocsmák,
bárban hagyott csészealjok, cinkos kis fruskák,
billentyűk, gitárok, akkordok, fémzene,
a tévében futballmeccs, a fész búkon: képcsere,
kávében nádcukor, s gőzölt a tej,
két snapsz után így tisztul a fej,
borsos borralaló, gyertyafény, ledlámpa,
talán ma se jöttem Bacchushoz hiába!

AZ IDŐ LÁTOGATÁSA A BAZILIKÁNÁL

Bár bezárták egy térre
mégis nyitva a szentély
a Bazilika kupolája alatt
– ahogy Puskás –
az idő is megpihen
(megfér)

*Bár a szekér szalad
az irgalmatlan ég alatt
a városi morajt feledem
az idő közben cigarettára gyújt
hanyattdőlök a falnak
(így figyelem)*

Bár szaladna tovább ő is
végül a lépcsőn ragad
most nem érdeklí az ügymenet
a Bazilika kupolája alatt
fehér füstbe hurkol
(az emlékezet)

Bár *Mig állni látszék az idő*
a lányok integetnek
s a Zrínyi utcában fagyaltot vesznek
– a Café Montmartre teraszán hangos a Manowar –
idő pajtásom heavy metalra tombol
(önfeledten)

Bár sok szabadideje nincs már
hát csikkét elnyomja a kövezeten
az idő indulni készül
– a sziesztának vége –
fényköpenyébe burkolózva
óramutatót ragad
(sebet ejtve az égre)

FÖLDVÁR ARANYA

földvár
kertmozi
esti fények a mólón
apám keszeget vesz
gondosan kiszálkázza
nekem a hús jut csak
a hófehér...

anyám kólát kér
én is kapok belőle
forintos pepsi-álom
rexasztal és csocsó
pingpong, kártya
kaszinótviszt az ebédlőben
meggy márka

tévészoba
kerti hinta
egy padon öt gyerek
mellettem a legszebb kislány
szerelmes leszek –
ahogy a melbakockás gyerekkorba révedek
földvár ismét fogva tart...
(vagy tévedek?)

földvár
móló esti fény
gyermekkori ábránd
de tihany messzebb mint hittem
lassan hajózom félig árván
oda ahol nincsenek bóják...
(ahol ma apám lakik)

földvár (XXI. század)
hullámverés kánikula
fesztivál stroboszkóp
virtuális tévészoba
minden valahogy más
minden ismerős mégis
mert ez itt a balaton
(a riviéra félig?)

földvár
moló és esti fény
ahol játszom ma is –
elképzelem:
ahogy a kertmozi nekem vetíti
Mackenna aranyát
és csak én tudom merre a kincs...
(a múlt bilincs)

földvár
valahol a szívben
valahol a mélyben
valahol a tudat nevű időgépben
valahol ahol az apacs megbékélni kész...

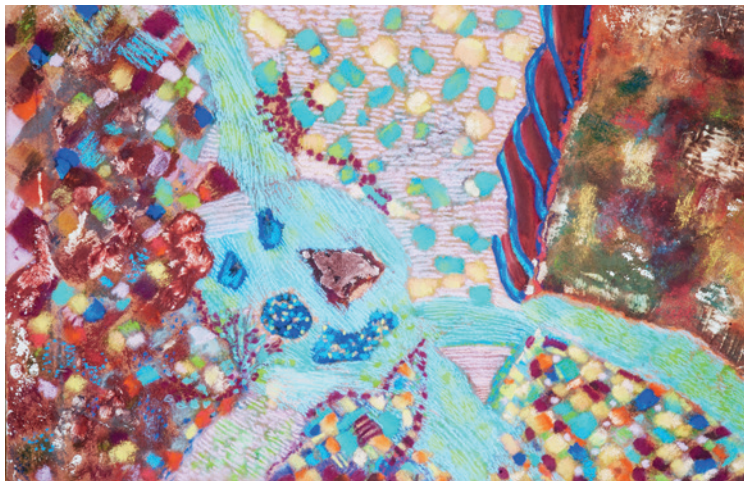
valahol bennem
valahol benned
félig törve
mégis egyben
(a kertmozi megtépett vásznán)

SZEGEDI VÁNDORÉNEK

Szeged szentem
öledben nőttem fel
a híd alatt a Tisza-partról
hozzád úsztam, hej! –
de nem ért baj sosem
mert a kamaszt földöntúli erő óvja
a sodrás rám nem hatott.

Szeged szentem
öledben nőttem fel
a híd alatt a Tisza-partról
bátran rugaszkodtam el –
a sors nevű rulettjáték még
csak szerencsét dobott
a sodrás rám nem hatott.

Szeged szentem
öledben nőttem fel
a híd alatt a Tisza-partról
messze kóboroltam el –
szép lányokra lesve osontam
dzsungeledet járva
sodródtam ki-be az éjszakádba.

Szeged szentem
öledben nőttem fel
a híd alatt a Tisza-partról
zajongva kászálódtam, hej! –
koleszszobák és csárdák
Öregház és fáradó utcai lámpák közt
sodort a szenvedély.

Szeged szentem
öledben nőttem fel
a híd alatt a Tisza-partról
nem kívánkoztam el –
a vonat végül mégis hazaszállított
öreg házak és bágyadt lámpafények között
sodródtam nappalimba.

Szeged szentem
öledben nőttem fel
a hídról és a Tisza-partról
nem feledkezem el –
lányaid anyák és már én se vagyok gyerek
az idő messze sodort tőled
de meglásd visszamegyek!

EGRI VÁNDORÉNEK

Egerben járt a nyár
a Bazilika előtti téren elsuhanó lányok
illatától megrészegülve
ültünk be a szépasszonyvölgyi pince padsorába
s mint jó deákok
úgy vártunk sorunkra –
riolittufán fogant vörösborunkra
a fülledt kánikulában.

Egerben járt az ősz
s mint Fellini féktelen bikaborjai
leszüreteltük az élményt:
a szőlőszemek kínhalálában kedvünket leltük
e szadista kéjt nem is szégyelltük;
azután mint megannyi tébolyodott király
ki dús lakoma közben egyetlen Leánykára vár
Bikavért ontottunk – gyöngéd barbárokként.

Egerben járt a tél
a Bazilika előtti tértől nem is messze
egy hangos borozóban meccsnézés közepette
a kíméletlen présnek hála
lakoma közben
visszasandíthattunk a vakító nyárra
közben a flippergépben a vasgolyó bent ragadt –
itt elveszítettük a fonalat...

Egerben jár a tavasz
a Bazilika előtti téren elsuhanó lányok
már rövidebb szoknyában
elgyöngítik a jó deákokat
aki riolittufán fogant vörösborban nyer vigaszt
majd új erőre kapva –
vakító nyarat képzelt
a korahajnali fagyba.

FERENCIEK TERE

Galambok röpködnek az ég felé repesve,
keresve kilátót, magaslest, párkányt,
emberövényre látnak fentről,
a Ferenciek terén, a kopogó járdán.

Idelenn zajos a placc, a hetes busz fujtat,
de a zebrán átsiet egy csapat leány,
kacagva éneklük, sosemvolt-kotta szerint,
hogy szép az élet, s hogy ez a hazám.

A ferences templomban Haydn Requiem-je
betölt teret, lelket, templomot, egérlyukat,
s megálljt parancsol – szelíd erőszak lassítja
a huszonegyedik századi robotfutamokat.

(De) turisták érkeznek a Kárpátia mellől,
szelfibotra szúrva a látnivalót,
(míg) az Ibolya előtti teraszon lógnak
hubertust nyeldeklő városlakók.

A metróból felfelé suhancsereg rohan,
(most) hoppon maradt az ellenőrhád,
a sarki boltból kilép egy néni,
kezában cekker, benne csirkenyák.

A Centrálban Ady képe, az asztalon: Flódnifantázia,
a Bonnie-ban Köveskálit hajt fel a művészfia,
a Pilinszky-közből erre siet egy nyugdíjas filmes,
babakocsis asszonyra köszön a közértes.

S galambok érkeznek magasból a mélybe,
tollfosztó zuhanórepülésben,
kenyérgalacsint lelve a talpak alatt,
a Felszabon, ahol morzsa mindig akad(t).

KRÚDY-PUZZLE

*A magyar írók már kihaltak.
Én vagyok talán az utolsó.
A nevem: Krúdy.
A nevem: Krúdy.*

*Más világ volt. Igyunk, uraim,
Isten éltesse Virághegyit!
A nevem: Krúdy.
A nevem: Krúdy.*

*A kebleket nem feszélyezte fűző,
A kezeken puha, barna kesztyűk.
A nevem: Szindbád.
Esetleg: Krúdy.*

*Wittkó sarkan-tyúja elmaradt a táncban.
Kedves, emlékszel-e a vén toronyszobára.
A nevem: Szindbád.
Esetleg: Krúdy.*

*S a lovacskák hegynek vonták a rozoga hintót
a romba dőlt kastély (...) mint az örök enyészet...
tilosban járó menyecskék rejtve,
Muzsika, dal, színház, ejnye!*

*Hosszúlépés, kártya, korty boldogság,
bárban hagyott csészealjok, cinkos kis fruskák,
fogadók, fogadósnék, Mimi, Cecil, Blanka,
H. Galamb Irma, kissé kitakarva.*

*Ifjú szívemet, kérem, fogadja kegyelmesen.
Nézze el nekem, hogy a Hársfában, szerelmesen,
elveszítettem a fejem...*

Hiszen *Én vagyok talán az utolsó,*
ki a zongora fedelét becsapta.
Én vagyok talán az utolsó,
ki az esperest itatta,
Én vagyok talán az utolsó,
aki látott ébren is elég álmot,
Én vagyok talán az utolsó,
aki megértett minden svihákot.

Én vagyok talán az utolsó,
Én vagyok talán az utolsó,
Rozoga hintók utasa
Az utolsó magyar író:
A neve: Krúdy!

SZINDBÁD-DAL

A vígasságok teljéből indult az utazó,
az ég kupolája madárszárnyat vont fölé,
magány várta és egy csörgedező forrás,
úgy érezte, ő sem más, csak szerencsétlen flótás,
aki elveszett, kit árbóckosarából kiejtett a remény,
(aki) volt gazdag, és volt szegény.

A vígasságok teljéből indult az utazó,
az ég kupolája madárszárnyat vont fölé,
látott halált, születést, szerelmet, gyilkosságot,
hajókat, vonatot, kastélyt, udvarházat,
hámfára akasztott istrángot, veszett ebet,
félálomban kattogó vasúti kerekeket.

A vígasságok teljéből indult az utazó,
a legjobb borból ivott, máskor lőre várta,
ölelt asszonyt, csókolt gyereklányt,
szemlélt végtelenbe vesző földöntúli tájat,
volt gazdag, és volt szegény,
legény a gáton, ma: öreglegény.

A vígasságok teljéből indult az utazó,
az ég kupolája madárszárnyat vont fölé,
látott akácos kisvárost, pénzéhes kalmárt,
volt gazdag, és volt szegény,
gyakran szeretett, néha csak remélt,
volt gazdag, és volt szegény.

A vígasságok teljéből indult az utazó,
az ég kupolája madárszárnyat vont fölé,
magány várta és egy csörgedező forrás,
hegyek sorakoztak; lakatlan szigetre is tévedt,
ahol tengervízzel locsolt mindent,
mi sajgott a múltban, de még most is éget!

A vígasságok teljéből indult Szindbád,
(aki) volt gazdag, és volt szegény,
gyakran szeretett, néha csak remélt,
volt gazdag, volt szegény,
volt gazdag, volt szegény,
az ég kupolája madárszárnyat vont felé.

KÉPZELT KOCSMA

Az angyalok földjén várok rád,
egy kiskocsmában, ahol diszkont a feles,
a sör alig habzik, mellettem ül egy állástalan ószeres.

Az angyalok földjén várok rád,
egy kiskocsmában, 'hol zajos a szó,
Balu azt üvölti éppen, hogy *kurva sokat elvisz az adó!*

Az angyalok földjén várok rád,
egy kiskocsmában, ahol Éva a pultos,
álomszép, mint mindig, bár a ruhája és a múltja is foltos.

Az angyalok földjén várok rád,
egy kocsmában, 'hol tenyérből jósol a Madám,
és ha kell, ha nem, azt énekli: *padám, padám, padám.*

Az angyalok földjén várok rád,
egy kiskocsmában, 'hol alig van térerő,
de a hangulat vidám, ha nem is felemelő.

Az angyalok földjén várok rád,
egy kocsmában, ami a törzshelyem,
Ördögmalom a neve, de meglehet, hogy csak képzelem.

ADY-PUZZLE

*Fázó pálmák alatt olvasok
és várók rémes pozdorja-sorsra
ázott széna-rendek fölött
hallgatok egy tétlen bohócra.*

*Fehér lány virág-kezei közt
mai asszonyok udvarában
a csók-csatatér lovagjaként érkezem
a fajok cirkuszába.*

*Pannonia grófnő szekerén
most a hajnal vad szagát érezem
zsibbadtan tapint női mellbimbót kezem
s végzetem.*

*Budapest éjszakája hozzám szól
csupa illat a világ
itt estenkint mind királyok vagyunk
és a Hold megbocsájt.*

*Törött hajókkal is csak bátran utazunk
új horizonok lihegnek elébed
keszkenővel és virággal az asszonyok várnak
s minden igaz tűznél velünk lakomáznak.*

FELISMERÉS

Aki a nagy tölgyfa árnyékában cseperedett
csak szálni tudja
az ecetfa nyamvadt sarját

A HATÁRON (Ottliknak)

Bébé, mond csak, lefestenéd-e nekem
a poklot, az eget, s azt a jelet,
ami a paradicsomba vezet.

Bébé, mond csak, adnál-e nekem tüzet,
lent reggeli szürkület,
Lóna zöld díványán a háború hempereg.

Damjáni Maricát gyászolja,
vadházasságának végét,
de csokoládét Lónának vásárol
és ad neki mást is: éhbért.

Bébé, mond csak, merre jár most Péter,
ablakpárkányokon táncol vagy kuplerájban élcel,
Adriani Alisz szőke feje a térdemen nyugszik
az aranymérleg mégsem enyém,
a Maquisardban bomlik.

Bébé, mond csak, boldog-e a Medve,
tudja-e, hogy:
egy nagy mozdulatot tettem,
egy kicsit hátrattoltam a labdát bal felé,
majd jobb külsővel rászúrtam a bőrt,
de az elrepült...

Bébé, mond csak, lefestenéd-e nekem
a poklot, az eget, az istent, a határt, az asszonyt, aki szeret,
Az utolsó Memphisre gyújtottam rá az imént.
Csak tudnám, miért.

Bébé,
lehet mélyebbre esni a földnél?
Az anyakönyvvezető hasán vastag nemzeti színek –
Bébé, mond csak, van-e út
ami a paradicsomba vihet.

Bébé, felelj!
Bébé, *egy fuldokló gyereklány hangja suttogta*
az imént is tele az eget...

Bébé, felelj!
És festeni szabad a csodákat?
Hát élni? Azt lehet?

Bébé, mond csak, *minden megvan?*
Bébé, felelj!

Add fel a Szürkületeidet.

Ossz lapot! De előtte keverj!

Bébé, mond csak,
Ahol a nagy híd nekifut a hegynek,
ott vár a kártyaasztal?
„Ha nem, hát cseszd meg!” –
üvölténé most Merényi.

CSACSKAVERS
(Zsazsinak)

Eltévedt szikrából torkolattúz
titkos mosolyból közös kacaj
játékvitorlással kikötőfoglalás
halk ábrándokból gyerekzsivaj
együtt kirakott hittéglákból
neonbetűkkel díszített szentély
falán felirat egy csacska szó:
szerelem

A MANÓ
(Benjinek)

kisfiam a fát csodálja
tisza tekintete apró égők parányfényében fürdőzik
egyszerre manóarcot fedez fel
az ágak sűrűjében

toboz a feneke
az orra bohócpiros
itt él velünk rég
a hétköznapiak tárolópolcán
emlékeim romjain...

karácsonykor egy dobozból szabadul
s ágra akasztva végzi
de nincs harag benne ezért
a pusztát szeretettel is beéri

a lény nem kamasz már
engem óvott régen
meghitt budai szentestéken
ma fiamnak segít hinni
pest közepében
a dzsungelben...

a fiam a fát csodálja
tisza tekintete apró égők parányfényében fürdőzik
és egyre közelít a kis manóhoz:
megsimogatja
becézi
megértik egymást

én csodálom őket
szótlán jelbeszédüket
ők rám nevetnek
mint akik játszani hívnak
az utca fölött pedig félmagasan
felragyog az a csillag

(a messiás hazatelefonál)

TARTALOM

GERSHWIN SZERELMEI – Színmű 5

SZÉP NAPOT! – Versek

Szép napot!	27
Valahol valaki	28
Újrahasznosított bordal.....	29
Eső után.....	30
Egy legenda sorsa	31
Talány	32
Matuzsálem-szindróma	33
A vén cenzor.....	34
meghallani?	35
Tévé	36
a nézettségről	37
Siker.....	38
Szóló.....	39
Paradicsommadár	40
(csakapara)	41
Partfal	42
thriller.....	44
Variációk rendszerváltásra	45
vagymégse	46
mindenki ebédel	48
Holdat láttunk	50
klikk.....	51
Modern ivónóta.....	52
Az idő látogatása a Bazilikánál.....	53
földvár aranya.....	54
Szegedi vándorének.....	56
Egri vándorének	58
Ferenciek tere	59
Krúdy-puzzle	60
Szindbád-dal	62
Képzelt kocsmá	63
Ady-puzzle	64
Felismerés.....	65
A határon	66
Csacskavers	68
a manó	69

Művészeti vezető, tördelőszerkesztő: Kovács Gábor
Szöveggondozó: Spangel Péter
Felelős kiadó: Napkút kiadó

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda

ISBN 978 963 263 753 2

Szabó Zoltán Attila író, költő, kritikus, film- és színházi rendező, a Nyugat Plusz és a Merliner folyóirat alapító-főszerkesztője, az Újnyugat Irodalmi Kör vezetője. A Legendák nyomában irodalmi szalon alapítója (József Attila Színház). A Nyugat Itthon kampány (2013) és a Pilvax volt művészeti vezetője. Dúzsi Tamással évek óta közösen készítik a Törzsasztal című televíziós műsort. Költőként Schwalm Zoltán néven publikál. Verseit többen megzenésítették, így Zöld Csaba (Talány Akusztik), Kálloy Molnár Péter, Dóka Attila és Tépő Donát. Írásait olyan orgánumok közölték/közlük, mint a Napút, a Nyugat Ma, a Nyugat Plusz, az Irodalomismeret (iris), az Evangélikus.hu, a ZEM, a MASZK, a Népszava, a Magyar Nemzet, a Der Neue Pester Lloyd.

Irodalmi estjei, színházi estjei elismertek, közkedveltek. Néhány ezek közül: „Nyugat Itthon – fókuszban Észak-Magyarország” (Hagyományok Háza, 2013. – a Magyar Állami Népi Együttesel közösen), Babits, Görögszó, Krúdy, Újnyugat (Óbudai Társaskör, 2015), „Ilyen csacsí az ember” (Óbudai Társaskör, 2016), Pest-budai mozaikok (Molnár-C. Pál Múterem-Múzeum, 2017), Arany 200 (Kódex, 2017.), Krúdy-puzzle (Kódex, 2017.), Ez is József Attila! (József Attila Színház, 2017.)

A kötet megjelenését támogatta:

I N F I N I T I

újnyugat
IRODALMI KÖR

ILLÉS PINCE
– Erdőbénye

NAP
KUT

2017